Fra Petar RUNJE – Fra Ljudevit Anton MARAČIĆ

Povijest franjevaca konventualaca u Krku (IV. dio)

Iz rukopisne ostavštine mr. sc. fra Petra Runje (1938. – 2014.)
Za tisak priredio i uredio: Tomislav Galović, Zagreb – Malinska

UDK / *UDC*
27-789.32(497.5Krk)(093)
Izvorni znanstveni rad / *Original scientific paper*
DOI: https://doi.org/10.58173/kz.79.1

Ovaj rad dostupan je za upotrebu pod međunarodnom licencom Creative Commons CC-BY-NC-SA 4.0.
This work is licensed under a Creative Commons CC-BY-NC-SA 4.0. International License.

U ovom svesku Krčkog zbornika *objavljujemo posljednji dio studije iz rukopisne ostavštine mr. sc. fra Petra Runje (1938. – 2014.), TOR, koji je posljednje godine svoga života proveo u samostanu franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Franje Asiškoga u gradu Krku. Stoga se i dao na pisanje povijesti ovoga važnog franjevačkog samostana. Autor na temelju neobjavljenih arhivskih vrela, objavljenih izvora i literature donosi pregled života i djelovanja ove redovničke zajednice franjevaca konventualaca od njezinih početaka do konca 18. stoljeća, kada samostan preuzimaju franjevci trećoredci glagoljaši. Iznose se različiti podaci iz povijesti ovoga samostanskoga zdanja i njegovih redovnika, položaja samostana u dugom razdoblju srednjovjekovlja i novovjekovlja. Donose se i osnovne informacije o pojedinim istaknutim redovnicima.*

Ključne riječi: *sv. Franjo Asiški, franjevci konventualci, samostan, grad Krk, otok Krk.*

Riječ priređivača i urednika

Tekst koji je pred nama integralna je studija (njezin posljednji dio) mr. sc. fra Petra Runje (1938. – 2014.), TOR, iz njegove rukopisne ostavštine koja se sada čuva u samostanu franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Franje Asiškoga u gradu Krku, a u umnoženom obliku i drugdje, poslje-

dnjem redovničkom ovozemaljskom prebivalištu fra Petra. Pojedine dijelove ove studije prate i dopune koje je na autorovu molbu učinio fra Ljudevit A. Maračić, OFM Conv., iz Zagreba, sada na službi u franjevačkom samostanu u Cresu. U ovom svesku *Krčkog zbornika* objavljujemo upravo te dopune u vidu dodataka i priloga. Oni obuhvaćaju sljedeća poglavlja: Odlomci iz „Akata Provincije" (1559. – 1827.); Iz knjige „Kustodijske vizitacije Rapske kustodije" (1691. – 1760.): Krk, Samostan sv. Franje (XX, ff. 23-42); *Liber Custodiae Arbensis* (1690–1758). Svezak XX. (kutija 20): Krk: Samostan sv. Franje (ff. 23-42); Provincijali i magistri iz Krka: Provincijalni ministri iz Krka, Magistri/doktori teologije.

Tomislav GALOVIĆ

III. DIO: DODACI I PRILOZI

Priredio: fra Ljudevit Anton MARAČIĆ, franjevac konventualac, ožujka 2016.

Budući da je teška, neizlječiva bolest potkraj 2014. godine u drugi život prenijela i autora ovog rukopisa, fra Petra Runju, franjevca trećoredca, njegovo djelo ostalo je poprilično nedopunjeno. Pokojni fra Petar, nekoliko godina prije smrti, obratio se fra Ljudevitu Antonu Maračiću, tadašnjem provincijalnom ministru Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, s molbom da mu iz Provincijskog arhiva u Zagrebu dostavi podatke pohranjene u spomenutom arhivu u Aktima Provincije, koji čuvaju dokumentaciju od 1559. godine nadalje. Nakon prestanka službe provincijalnog ministra, u ožujku 2014. godine fra Ljudevit A. Maračić, u svojstvu provincijskog arhivara, dao se na sređivanje stare povijesne građe vlastite Provincije te je iz Akata Provincije (1559. – 1827.), kao i iz sveska o vizitacijama Rapske kustodije (1600. – 1786.) prikupio mnoge informacije i zabilježbe vezane uz krčki samostan sv. Franje, sve dok je o njemu bilo pohranjene dokumentacije, te nakanio to odaslati autoru ovog rukupisa. Fra Petar Runje je u međuvremenu umro te nije mogao priloženo gradivo upotrijebiti za dopunu svojeg djela pa u ovome, trećem dijelu ove studije donosimo dopune i priloge koje bi zasigurno pokojni autor bio iskoristio i uvrstio u svoj rad. Ovdje to donosimo u dosta suhoparnom obliku opisa koji sadrže službeni dokumenti. Pokojni fra Petar Runje bi zasigurno dao više duha i života tim suhoparnim podacima koji ipak dopunjuju i zakružuju njegovu priču o franjevcima konventualcima u Krku.

Citiramo prema katagolizaciji, redni broj označava svezak, a arapski broj foliju/stranicu, gdje je to naknadno učinjeno.

***

Odlomci iz „Akata Provincije“ (1559. – 1827.):

*Dana 6. studenoga 1601 pmg. Mario Stašić kao komesar u određenoj stvari poslan u Krk radi istrage optužbe iznesene pismeno protiv fra Horacija i fra Grgura te je zbog toga u Krku ostao 40 dana, pokrenuo proces i pozvao obojicu braće da dođu u Milje, da se pred provincijalom opravdaju. Radilo se o uzajamnom klevetanju. Provincijal ih je primio početkom siječnja 1602., saslušao, potražio mišljenje svojih savjetnika i odriješio, odredio im pokoru i otpustio kući. (II, 166)

*Dana 18. svibnja 1604. provincijal pmg. Franciscus M. Castellanus de Thausignano u Krku, sve našao uredno, (samostanski izdaci u godinu dana 1003; primici 1042). U Krku prisustvovao potpisu ugovora između samostana i obitelji fra Franje Zottinis de Vegla, kojim samostan ustupa manji dio zemljišta obitelji našeg fratra, da bi se mogli isplatiti troškovi liječenja članova obitelji, za što je samostanu isplaćeno 50 dukata. Istom prilikom postavljen je prokurator za radove na crkvi, mag. Bartulus Zara (III, 184).

*Provincijal pmg. Nikola Sola iz Pirana, krenuo u Krk, gdje je 10. svibnja 1616. počeo vizitaciju, pregledao račune, koje je predstavio fra Bonaventura Rinaldis s obzirom na to da je gvardijan rpmg Mario Stasseus bio imenovan za generalnog vikara krčkog biskupa (III, 60r).

*Dana 18. kolovoza 1617. provincijal pmg. Šimun Marelli iz Raba krenuo u Krk. Sve našao u redu („omnia diligenter custodita invenit“), uz zamjetnu prevagu dobitaka nad izdacima. Dana 12. kolovoza redovničko odijelo primio biskupijski svećenik Calistus Picenus, koji je uzeo ime fra Salvator. Istog dana provincijal napustio Krk u smjeru Raba, ali je skoro nastradao u oluji („quasi naufragavit“) pa se, bačen vjetrom, vratio u Krk, a iscrpljen se idućeg dana odmarao i u Rab došao 14. kolovoza, dva dana kasnije ponešto oslabljen krenuo na jug. U Šibenik došao 17. kolovoza, gdje je teško bolestan („graviter infirmatus“), proboravio više dana. Oporavljen, krenuo je u Kotor, gdje je stigao 31. kolovoza. (III, 75)

*U Krk je provincijal pmg Ivan Pellegrini iz Pirana došao 15. lipnja 1627. nakon napornog prijelaza zbog oluje na moru („post laboriosum transitus ob maris tempestatem“) pa je odmah nakon večere iscrpljen otišao na odmor. Ovdje je sve našao u dobrom redu i razborito uprav-

ljano. Kako se još nisu bile stišale napetosti nakon smrti provincijala pmg. Nikodema iz Šibenika, koji je ovdje naglo preminuo, jer su se za njegovu ostavštinu otimali i svjetovnjaci, odlučio je da se spor riješi na skoroj kongregaciji, a gvardijana p. Bonaventuru Rinaldija zadužio da za taj skup pripremi opširno izvješće o svemu tome. (III, 192r)

*U Krk je generalni komesar pmg Ivan Pellegrini stigao 15. lipnja 1628., gdje je sve našao u prilično dobrom stanju („satis bene custodita ac recondita"). Ovdje ostao više dana, otkrio neke gospodarske teškoće još iz prošlih godina pa odlučio više vremena tome posvetiti. U razgovoru s braćom doznao da gvardijan optužuje p. Bonaventuru Rinaldija zbog nekih otuđenja, kao i za štetu u maslinicima, ali se komesar iz razgovora s drugima i nakon obrane optuženoga uvjerio da stvar zaslužuje dublju pažnju pa je to ostavio za kasnije. Ovdje je dočuo i za nedolično ponašanje nekih mlađih fratara (jednog novaka) pa im je iznio oštre prijetnje, posebno vezane uz boravak izvan klauzure. Ovdje je dao dozvolu fra Ivanu (prezime?) da smije kao kapelan tri godine djelovati na galijama te mu u tom smislu dao preporuku kod apostolskog nuncija u Veneciji, koji mora odobriti tu službu. (III, 203)

*Dana 10. studenoga 1632. provincijal pmg. Jakov Draža iz Cresa krenuo prema Krku, ali zbog jakog vjetra morao svratiti u neku lučicu na otoku Krku, gdje je proveo noć, a kako ni sljedećeg dana snažni sjevernjak nije popuštao, morao se vratiti u Rab dok se vjetar ne smiri. Tek je 17. studenoga ponovno cimbom (brodicom) pokušao u Krk, ali jedva je izbjegao brodolom („vix a naufragio liber evasit") te s velikom mukom došao u neku lučicu na otoku Krku, odakle je pješice, umoran i gladan, došao u krčki samostan. U vizitaciji samostana našao dosta teškoća („et plenum multis miserijs invenit"). U pohodu krčkom providuru priznao da je sve spise procesa koje je vodio izgubio za nedavnog brodoloma kod Dubrovnika pa zamolio odgodu dok ne dođe u Veneciju i tamo ozbiljnije ispita pojedine slučajeve. (V, nema paginacije)

*Dana 8. kolovoza 1633. provincijal Jakov Draža iz Cresa u Krku, gdje je sve našao izvrsno uređeno („optime disposita"), unatoč skromnim uvjetima samostana. (V, bez paginacije)

*Na kapitularnoj kongregaciji, održanoj 23. lipnja 1634. u Cresu, fra Ventura Rinaldi, musices magister, predložen za krčkoga gvardijana, ali

zbog prethodno izražene želje mletačkih vlasti da se ta služba povjeri pmg. Mateju iz Krka (Ferkić), zatražen je savjet krčkog providura pa je potom jednoglasno za gvardijana ipak izabran Rinaldi. (V, bez paginacije)

*U Krk provincijal Jakov Draža došao 19. listopada 1635., obavio spolij nakon smrti gvardijana p. Bonaventure Rinaldi, a na njegovo mjesto kao predstojnika samostana postavio pmg. Aurelija Terzija iz Šibenika, kojemu je povjerio da izradi katastik samostanskih dobara i kopiju pohrani u provincijskom arhivu. (V, bez paginacije)

*1669, Tertia visitatio, 1 octobris (ff. 144-148r). Generalni komesar pmg. Ivan Matej Sušić iz Cresa zočeo vizitaciju u Krku, nakon što je prošlo dugo vrelo ljeto („transacta estate et refrigerato coelo"), po običaju posjetio biskupa i gradskog providura. Zapisao Ferkićevu smrt: „Verum vita functo provinciali Provinciae ARPmg. Matheo Ferchio in universitate patavina theologo primario et a Serenissima Repubblica in maximo ob summam litterarum praestantiam, honore habito." Zbog toga se provincijalni komesar obraća generalnom ministru da providi novoga komesara jer „pater commisarius caruit facultatem Provinciam gubernandi". U odgovoru na ovo pismo generalni ministar Fr. Andrea da Spello u vrlo kratkom otpisu ovlašćuje dosadašnjega provincijalnoga komesara pmg. Ivana Mateja Sušća iz Cresa da i dalje upravlja Provincijom sve do sljedećega kapitula („Sento nel anima la perdita del p.re theologo e prov.ale Vegla et accio cotesta Provintia sij governata con quella prudenza e rettitudine che desidero, confermo V.P. mio commissario sino alla celebratione del capitolo"). Nakon ovog ovlaštenja komesar Sušić se vratio u Cres. (VIII. 144r)

*Na poleđini financijskog izvješća provincijala pmg. Ivana Mateja Sušića iz Cresa za 1670. godinu stoji napomena o smrti provincijala Ferkića: „Quid dixi superius unus provincialis deest; non deest, immo semper vivit, qui fuit pater indulgentissimus, honestatis imigo (?), virtutum exemplar, sapientiae genium et templum totius probitatis, hic fuit fr. magister Matthaeus Ferchius Veglensis in Patavina Universitate theologus publicus, qui prius vita quam officio functus, uno omnium exultatu continuo deploratur." (XIV, 50r)

Franjevački samostan u Krku (foto: Denis Lešić)

1676: Congregatio capitularis, „celebrata Polae, sub assistentia ARPMg. Io: Matthaei Pitacco a Pirano“, 18. listopada 1676. i sljedećeg dana (pp. 224-228). Vrlo nečitljiv i stisnut rukopis, uz zanimljivu nadopunu: Odsutan rapski kustos pbacc. Franciscus Fiorentin de Vegla, jer je otišao u misije („a Revmo p. Generali in terras infidelium missus fuit ad docendam Christi Jesu doctrinam“). Znači da su i krčki fratri odlazili u misije (VIII, 224r).

*Na putu u Krk, s obzirom na to da nije bilo ni daška vjetra („non aderat ventorum nullius valoris“), provincijal pmg. Ivan Jakov Petris iz Cresa, zaustavio se pri Svetoj Mariji de Caputirae (de Capite?, Glavotok), gdje ga je ugostio provincijal franjevaca trećoredaca. U Krk došao 21. listopada 1677., gdje je nakon posjeta gradskom providuru i mjesnom biskupu pokrenuo proces protiv RPMg. Marka Gipponija, a zbog jakog nevremena ostao je u samostanu do kraja mjeseca. (VIII, 229r)

*Iz Cresa je provincijal pmg Ivan Jakov Petris 21. lipnja 1678., uzevši za tajnikova zamjenika (proscriba) pmg. Franju Malagigija, otplovio u Krk. Ovdje s biskupom i providurom razgovarao o slučaju pmg. Marka Gipponija, koji se bio teško ogriješio u odnosu na samostan klarisa u Krku (zbog veza s jednom redovnicom), pa je bio zatvoren uz zabranu da pohodi spomenuti samostan. (VIII, 232r)

*Provincijal pmg. Ivan Antun Petris dana 8. lipnja 1706. krenuo na Rab, potom na Krk. „Die 12 in mane ordinavit iter, data prius patribus benedictione Chersium versus, sed ob ventum contrarium Veglam stetit usque ad 13 diem inclusive, ibique solemnitatem Divi Antonii fecit.“ Potvrda da se blagdan sv. Antuna Padovanskoga svečano slavio i u Krku. (X, 3)

*Neobičan provincijski kapitul (die 9 maij 1722, Veglae, X, ff. 232-246r): Važna uvodna napomena u zapisniku ističe nemogućnost dolaska fratara iz Istre zbog zatvorenih granica uslijed sumnje u širenje zarazne kuge iz Dalmacije („Cum a die 9 aprilis proximae praeteriti ob suspectione contagiosi morbi, ac ecc.mis provvisoribus sanitatis Venetiam liberi aditus progrediendi ex Dalmatia Provincijs, insulisque Venetias in Istria aliasque, nota praeclusa, praeviis provisionibus (?) loca interdicti fuerint“). U Krk na najavljeni kapitul nisu dakle mogli doći predstavnici Istarske kustodije (osim provincijala i još nekih koji su bili ranje stigli, kao pmg. Petar Trani), kao ni predviđeni predsjednik kapitula iz Padove pa su se okupljeni kapitularci, njih tridesetak, dogovorili zbog iznimno teške situacije, a opet da se kapitul ne odgodi zbog velikih troškova i dosad uloženih izdataka, posebno dolaskom iz daljnih krajeva, održati sjednice, pod predsjedanjem najstarijega člana, a to je bivši provincijal i tadašnji creski gvardijan, PMg Ivan Jacov Petris, potpisavši svi pritom pismo na talijanskom jeziku, u kojemu izražavaju jednodušnu želju održavanja kapitula („Noi habbiamo risposto in voce ed ora lo facciamo in scritto che, quantunque non venga il p. ministro generale o non comparisca il presidente generale del Capitolo, cio’ non ostante, in rigore delle leggi, intendiamo che si venga all’elezione del ministro provinciale successore, essendo convocate di quattro che sono tre custodie et alcuni religiosi della quarta, la quale per il serramento de passi tutta non puo comparire“). Tako je prva sjednica, pod predsjedanjem bivšeg provincijala („praesidens decanus“) p. Jakova Petrisa, a prethodno imenovanoga

tajnika kapitula, ARPMg Petra Tranija, najavljena 11. svibnja navečer. Iznenada se, 10. svibnja kasno unoć („circa hora vigesima tertia"), pojavio najavljeni predsjednik, padovanski fratar pmg. Francesco Rossi, bivši padovanski provincijal, kojega je za to prethodno imenovao generalni ministar ARPMg Jacobus Romilli. Tako je rad kapitula od početka mogao voditi predviđeni zakoniti predsjednik, a kao tajnik kapitula ostao je PMg Pietro Trani iz Pirana. Na kapitulu nije bilo nijednog diskreta ni gvardijana iz Istarske kustodije, pa ni tamošnjih magistara koji po slovu zakona imaju pravo sudjelovanja. Bili su jedino dosadašnji provincijal Peracca i bivši tajnik Trani (tajnik Humer se zbog liječenja nalazio u Veneciji), koji su već prethodno bili ovdje. Za provincijalnog ministra izabran je PMg Andreas (Capich, naknadno umetnuto) Andreis de Spalato, koji je dobio sve glasove (30), osim jednog koji je dobio dotadašnji provincijal, PMg Franciscus Antonius Peracca de Justinopoli. Za tajnika provincije izabran je PMg Felix Bartoli de Vegla. U završnom prijedlogu je naznačeno kako bi ubuduće, upravo radi štednje, sve provincijske kapitule i kapitularne kongregacije trebalo održavati samo u središnjem dijelu Provincije, u Rapskoj kustodiji, koja se nekako nalazi baš između Istre i Dalmacije (samostani Labin, Cres, Krk, Rab…). (X, f 246r).

*1730: Povratak novog provincijala pmg Feliksa Bartolija u matični (porečki!) samostan. Pisano u trećem licu, s mnogo detalja i smisla za kroniku, ali i s podosta patetike. Iz Splita je krenuo 29. lipnja, ali zbog jakog vjetra morao se vratiti. Drugi pokušaj, sljedećeg dana, uspio je te u Trogir pristao o podne. U Šibeniku se zadržao jedan dan, da bi 2. srpnja krenuo prema Rabu. Na Pašmanu je kod braće opservanata služio misu. Uslijed povoljnog vjetra, odmah proslijedili i uvečer blizu Zadra, zbog promjene smjera vjetra, cijelu noć proveli „remigando", da bi 3. srpnja ujutro pristali u lučicu Mandre na Pagu („in portu vulgo Mandria dictu"), gdje su do večeri čekali da vjetar popusti. Noću su krenuli dalje, nešto na vesla, nešto na jedra, jer je opet zapuhao povoljan vjetar. U Rab stigli 4. srpnja, gdje je provincijal ostao tri dana („ob nonnulla illius nostri conventus urgentia negotia"). Kad je sve uspješno posvršio, nastavio noću te „in Sanctae Margaritae portum pervenit", gdje se zadržao gotovo tri dana („insistente contrario vento, magno cum incomodo et taedio"). Tek je 9. srpnja popodne krenuo dalje „cum non parvo periculo et timore

suscitata ad transitum furventis et frementis… quae vulgo dicitur = Bocca di Segna = Veglae nativae et gloriosae patriae appulit"). Ovdje ga je dočekalo razdragano mnoštvo, čak se pucalo vatrenim oružjem u znak veselja („bellicis igneis… abbundanter consalutantium exceptus fuit"). U Krku se zadržao dva dana i 11. srpnja krenuo popodne, ali su ga valovi bacili prema Glavotoku („ad Sanctam Mariam, vulgo de Capo dictam, compulsus est aliquanto quiescere"), te je svratio kod braće trećoredaca („in conventu patrum Tertii Ordinis refectione, ipsis patribus benigne et amorose insistentibus recipere"). Kasno uvečer, kad je vjetar popustio, uz pomoć vesala krenuli i nakon cijele noći i sljedećeg dana došao u Martinšćicu („hora prandij in portu Sancti Martini pervenit"). Nije baš bilo monotono putovanje naših provincijala. (XI, 100-100r)

*Dekret mletačkog dužda Alvise Pisanija od 26. travnja 1738. kojim se jamči pripadanje samostana sv. Franje u Krku Provinciji sv. Jeronima: unatoč prijetnji prethodnog dužda Francesca Molina od 1. siječnja 1647. o zatvaranju ovog samostana zbog nemogućnosti uzdržavanja dovoljnog broja pripadnika ovog samostana, koji inače spada u „jus patronatus" mletačkog dužda, stanje se danas popravilo te sada u samostanu normalno mogu živjeti pet svećenika i dva brata, a uz određene uvjete i više njih („potranno gli superiori locali e guardiani de caetero tener quattro sacerdoti, che con lui guardiano compongono il numero di cinque fissi e stanzianti, e cosi' un chierico ed un laico, senza prendersene l'arbitrio di nessun accrescimento, ma solo nei casi che con la benedizione di Dio Signore si rendessero piu ubertose le rendite per sostentamento di piu' persone dovranno a noi e successori nostri riccorrere per ulteriori ducali disposizioni"). Zato ne dolazi u obzir dokinuće samostana. U primanju afilijacija samostanu treba dati prednost fratrima rođenim u Krku ili na otoku, a tek potom ostalima. Isto tako prigovara se na promjenu afilijacija bez pristanka mletačkog dužda, kao što je bilo u slučaju pmg. Feliksa Bartolija, koji je bio preuzeo porečku afilijaciju a da nije obavijestio Veneciju, koja je kasnije naknadno i poništila spomenutu promjenu afilijacije, te se Bartoli opet potkraj života vratio afilijaciji krčkoga matičnog samostana. (XIII, 34-34r)

*U Krk je provincijal pmg. Francesco Tiepolo iz Milja 21. kolovoza 1740. došao tek uz pomoć vesala, jer nije bilo nikakva vjetra. Ovdje je u

Franjevački samostan u Krku (foto: Denis Lešić)

pohodu rektoru konačno doznao za duždevu odredbu kojom mu se dopušta slobodno putovanje i pohađanje ostalih samostana („Novitas quae in Provincia his dumtaxat temporibus audita fuit et quae gravamen eidem conventui attulit, quatenus expensae aliquae pro Ducali impetranda fieri debuerunt"). U Krku je pohodio biskupa Zucchera, koji ga je ljubazno primio, potom našao fra Nikolu Bandata, laika profesa („qui ob sua crimina triremi damnatus fuit"), ali duždevom je odlukom pomilovan, ovdje pritvoren i povjeren provincijalu da ga ukori i premjesti. Odredio ga je „de familia" splitskom samostanu. (XI, 202)

*1742: Dekret mletačkog dužda Pietra Grimanija od 23. kolovoza 1742., a u vezi sa samostanom sv. Franje u Krku, ponavlja odredbe iz prethodnog dekreta, kojima se ograničava broj fratara u samostanu na samo pet, uključivši laike i klerike, te naglašava potrebu čuvanja afilijacije i izbjegavanje pripadnosti fratara koji nisu afilirani samostanu. (XIII, 47r-49)

*Na kapitulu u Piranu, 16. srpnja 1742., za provincijalnog ministra izabran je PMg Ivan Jeronim Lanci iz Pirana. Na kraju kapitula osnovana je komisija (Peracha, Tiepolo, Schiavuzzi) da po pravdi razmotri probleme („insorgenze") između p. Kvirina Brusića i braće Antuna i Diodora Gipponija („che con pretesto zelo procurano eccitare moleste inquietudini nella Provincia a spreggio de piu' qualificati suoi membri"). Do konačnog pravorijeka osumnjičeni fratri (sva trojica sinovi krčkog samostana sv. Franje) bit će privremeno porazmješteni, i to Antun Gipponi u Poreč, Kvirin Brusić u Šibenik, a Diodoro Gipponi u Buzet. (XI, 215r)

*Među poznatijima u vrijeme održavanja korizmenih propovijedi u Piranu umro PMg Petar Antonon Ostrogović de Krka (8. ožujka 1770: „Dum sanctae praedicationi operam dabat, ex hoc saeculo migravit"). (XII, 88)

*Preko Cresa provincijal pmg Francesco Antonio Nicolini de Mugla krenuo u Krk, ali i ovdje mu se ispriječila i usporila put jaka oluja („nubilum tamen atque tempetuosum tempus prohibuit") te je u Krk ušao tek 13. srpnja 1772. Ovdje je proveo četiri dana da podrobno upozna stanje („ad minutatim intelligendum illius conventus statum"). (XII. 138).

*Na kraju provincijskog kapitula, održanog u Cresu, 16. kolovoza 1774., s obzirom na to da su mletačke vlasti na temelju „juris patronatus"

ustanovile da je krčki samostan, uslijed smrti nekih fratara, spao na samo jednog člana, zbog toga traže da se što hitnije afilira neki novi član ovom samostanu. Veliki definitorij tajnim glasovanjem afilira i kooptira p. Angela M. Polija za člana krčkog samostana. (XII, 152)

Iz knjige „Kustodijske vizitacije Rapske kustodije" (1691. – 1760.) Krk, Samostan sv. Franje (XX, ff. 23-42):

*4. lipnja 1691: Incipit: „Die 4 juniji factum fuit registrum seu inuentarium per me, fratrem Paulum Dudi Veglensem, in conventu nostro Sancti Francisci de Vegla…", u nazočnosti samostanske braće (Ivan Krstitelj Fefe iz Krka, gvardijan, Bernardin Milanesi iz Cresa, Antun de Benedictis iz Raba, uz ostale neimenovane članove obitelji). Zatim opis slijedi na talijanskom (redovito u mletačkoj verziji, s puno odstupanja od tadašnje jezične norme i pogrešaka svojstvenih mletačkom govoru). Izdvajamo samo zanimljivije i vrednije detalje („In coro…quattro libri da canto fermo,… un psalterio, un martirologio, un breviario…). Navode se glavni oltar, onaj sv. Ivana (Zuane), svetog Križa (ima relikviju iz 1471. godine, „reliquia del suo Segno santissimo"), sv. Antuna (Santo), Gospe žalosne (Madonna della pieta'), sv. Karla, u svemu osam oltara. Na oltaru sv. Križa nalazi se i veliki relikvijar s dvjema relikvijama koje je darovao zaslužni član samostana poznati teolog Ferkić („riposto dalla bona memoria del molto rev.do p. m.ro Matteo Ferchio, fu teologo publico in Padova et molto benemerito a questo convento, le qualle reliquie furono riposte nell'altare, come al presente se vedono"). U sakristiji se čuvaju razni misali („misalli usati quatro, misali da requiem quatro"). U podrumu kamenice za ulje i bačve za vino („Pille per il oglio tre, cioe doi grande et una picolla, caratelli sei, botte sei, che in tutto sono dodici"). U sobi kustosa Dudija razne knjige („diversi libri al n. circa 42"). (XX, f. 24).

*20. kolovoza 1693.: vizitacija p. Bernardina Milanesea iz Cresa, bez naznake gvardijana. Male nadopune (f. 24r).

*23. lipnja 1698.: vizitacija p. Franje Manzule, za gvardijana p. Bernarda Fustignonija. Nešto više neznačajnih nadopuna (f. 25-25r).

*18. rujna 1701.: vizitacija p. Ivana Antuna Petrisa iz Cresa, za gvardijana p. Pavla Dudija. Beznačajne nadopune (f. 26).

*18. srpnja 1702.: vizitacija p. Ivana Jakova Petrisa iz Cresa, za gvardijana p. Pavla Dudija. Potvrda postojećeg inventara iz prethodnih izvješća (f. 26r).

*12. kolovoza 1703.: vizitacija p. Petra d'Elettija iz Labina, vicekustosa umjesto kustosa p. Mateja de Metlica iz Labina, za gvardijana p. Pavla Dudija. Nadodan dio posteljine koji je oporučno ostavila jedna dobročiniteljica („il tutto lasciato da una benefatrice in testamento", f. 27).

*9. kolovoza 1704.: vizitacija p. Mateja Giuricea iz Šibenika, za gvardijana p. Ivana Cicutte. Vrlo opširno i detaljno izvješće (ff. 28-30). U sakristiji („missali di vivo due, cioe' un novo, l'altro vechio, e due altri vechissimi, missali da morto tre, rituali due…"). U refektoriju velika slika posljednje večere („Un cenacolo grande col le sue suazze, donato dall'ill.mo sign. Nicolo Nave, nostro benefattore"). Opis samostanskih prostorija: („Nella camara di offitio, prima camara vicina all'horto: un quadretto con l'effigie della Madonna, un altro con l'effigie di Crocefisso, un crocifisso in cristal… Seconda camara: un quadro col Arbero della Religione, due carte geografiche fodrate con tella… Terza camara: due figure di gesso… Nel camerino: un quadretto col'effigie di s. Carlo… due para di Costituzioni Urbane, cioe' una nova, l'altra vechia, con diversi libri stampati… Nella camara d'impitto alla scalla:… Camara seconda sopra il reff.ro:… Nella camara sopra la cantina:… un banco del organo… Nel camerino:… Nella camara prima verso il choro: un quadro con l'effigie di s. Ignatio… Nella seconda camara verso il claustro:… Nella terza camara verso il claustro…").

*10. lipnja 1705.: vizitacija p. Mateja Giuricea iz Šibenika, za gvardijana p. Ivana Cicutte (prilično nečitljivo), uz neznatne nadopune (f. 31).

*25. srpnja 1707.: vizitacija p. Diodora Gipponija iz Krka, za gvardijana p. Ivana Cicutte. Većina dopuna tiče se podruma („tre botte grande in cantina di barile dodici in circa", f. 31).

*4. svibnja 1710.: vizitacija p. Diodora Gipponija, za gvardijana p. Nikole Sclapija. Vrlo neznatne nadopune, uglavnom vezane uz sakristiju („un pleviale di ferandina a fiori di diversi colori con le sue tonicelle compagne, con stolla e manipoli, due pianette di bedena bianche, con le sue stolle e manipoli…", f. 31r).

Franjevački samostan u Krku (foto: Denis Lešić)

*11. listopada 1710.: vizitacija p. Franje Locatellija iz Labina, za gvardijana p. Diodora Gipponija. Beznačajne nadopune (f. 32).

*10. kolovoza 1711.: vizitacija p. Franje Locatellija iz Labina, za gvardijana p. Diodora Gipponija. Bez važnijih nadopuna (f. 32r).

*29. srpnja 1713.: vizitacija p. Kristofora Mimiole iz Raba, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovića iz Krka. Neznatne zabilježbe - upisi umanjenih stvari („Mancamento di un camice feriale, qual fu dato per pagamento ad un religioso prete defonto soto il procuratore del p. Cicutta, si che restano camici cinque, con li sui cingoli et amiti. Una cotta parimenti fu rubatta, restano tre“, f. 33) i nadodanih predmeta („In refettorio: Otto quadri lasciati dal qm. Sign. Nicoletto Nave“, f. 33).

*26. travnja 1714.: vizitacija p. Kristofora Mimiole iz Raba, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovića. Nije pronađen nikakav manjak („mancamento“), već samo neznato povećanje („accrescimento“). Tako je u kuhinji porastao broj ubrusa („tovaglioli venti trovati per carita', come pure un armaro“, f. 33r).

*22. svibnja 1716.: vizitacija p. Ivana Cicutte iz Krka, aktualnog predstojnika krčkog samostana, u nazočnosti sve samostanske braće. Uočen porast nekih stvari, a kao manjak bilježi se nestanak/posudba jednog crnog planeta („Mancamento di una pianeta nera la quale fu data dal p. Gerardo Ostrogovich durante suo guardianato ad un prete da Verbenico per qualche mese“, f. 34).

*12. kolovoza 1717.: vizitacija p. Bernardina Milanesea iz Cresa, zamoljen od kustosa pmg. Feliksa Bartolija iz Krka, u vrijeme kad je mjesto krčkoga gvardijana bilo ispražnjeno. Vrlo rijetke nadopune (f. 34r).

*25. svibnja 1718.: vizitacija p. Bernardina Milanesea iz Cresa, bez naznake krčkoga gvardijana. Samo zapisano da je u inventaru smanjen broj plahti za tri, a povećan broj ubrusa za dvadeset (f. 34r).

*17. travnja 1721.: vizitacija p. Kristofora Mimiolle (!) iz Raba, za gvardijana p. Diodora Gipponija iz Krka. Dosta opširno izvješće, bez značajnijih detalja, s nekim dodacima nakon spolija p. Ivana Cicutte (ff. 35-36). Izdvajamo: dvije velike slike („doi quadri grandi, furono del q.m p. Cicutta“, f. 35r), ukradena srebrna žlica („un cucchiaro di argento fu rubato“, f. 36).

*29. travnja 1722.: vizitacija prethodnoga kustosa p. Kristofora Mimiolle (sve češće se pojavljuje ovo prezime s dvostrukim konsonantom ‘ll’). Ništa zasebno osim manjih promjena (f. 36).

*10. svibnja 1724.: vizitacija kustosa p. Gerarda Ostrogovića iz Krka, za gvardijana p. Dominika Scarabognija iz Krka, bez zasebnih dodataka (f. 36r).

*26. prosinca 1725.: kustos p. Bernardin Milanese iz Cresa imenuje p. Teodora (češće Diodoro) Gipponija iz Krka kao vicekustosa da obavi vizitaciju, koji ju je naznačenog dana i obavio, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovića. Beznačajne nadopune (f. 37).

*18. kolovoza 1724.: na latinskom jeziku, pmg. Josip Marija Bartoli iz Krka, mlađi brat pmg. Feliksa, tajnik Provincije, umjesto bolesnoga kustosa p. Franje Lucatellija iz Labina, obavio vizitaciju kao vicekustos za gvardijana Gerarda Ostrogovića. Nikakve dodatne napomene („vidi nec minui nec cresci res alliqua“, f. 37), osim detaljnog popisa nazočne braće (navedeni gvardijan Ostrogovich, Diodor Gipponi, Kvirin Brussich, Petar Lonzarich, Nikola Nave, klerik profes, laici profesi Nikola Bendatta

i Ivan Spagnich, kao i vicekustos, spomenuti Bartoli). Svi su Krčani i sinovi krčkog samostana, osim p. Lonzaricha, koji je Cresanin i sin tamošnjeg samostana. U svemu, dakle, pet svećenika, dva laika i jedan klerik.

27. rujna 1732.: vizitacija kustosa p. Gerarda Ostrogovića iz Krka, bez naznake gvardijana (možda je to bio on osobno). Vrlo detaljan popis sve pokretne samostanske imovine (ff. 37r-39r). Zanimljivosti radi izdvajamo samo sljedeće: 19 madraca, 11 vunenih pokrivača, 9 pamučnih pokrivača, 10 jastuka, 10 ormarića, 20 pari plahta, 140 ubrusa, 6 stolnjaka, 5 sjekira, 20 stolica od orahovine, 8 sobnih stolića, 3 ormara, 11 sobnih slika, 8 vedara (veliki i maleni), 2 lavora za umivanje, 1 ura, 2 željeza za pečenje hostija, 4 komode (jedna od orahovine), 12 velikih bačvi, 3 kamenice za ulje (dvije velike, jedna manja), dva ormara od orahovine u sakristiji, 4 srebrna kaleža, 5 srebrnih kruna (za određenih svečanosti stavljaju se na glavu Žalosnoj Gospi, sv. Antunu…), 3-4 planeta raznih boja, 11 blagdanskih albi, 4 ferijalne albe, jedan svečani misal, dva dobro uščuvana misala.

*8. srpnja 1734. (f. 103): Vizitacija kustosa p. Ivana Antuna Sablića iz Cresa, bez naznake gvardijana. Vrlo malo nadopuna („tre messali grandi nuovi“).

*1. lipnja 1738.: vizitacija kustosa p. Kristofora Mimiole, bez naznake gvardijana. Samo neznatne promjene (f. 40).

*15. kolovoza 1740.: vizitacija kustosa p. Gerarda Ostrogovića, uz neznatne promjene (f.40r).

*28. svibnja 1742.: vizitacija kustosa p. Ivana Antuna Sablića iz Cresa, za gvardijana p. Nikole Navea iz Krka, bez ikakve primjedbe (f. 41).

*12. rujna 1742.: Vrlo opširan inventar koji je izradio kustos p. Nikola Nave, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovića iz Krka (ff. 104-110). Iz zaista vrlo detaljnog popisa izdvajamo samo neke pojedinosti posebno vezane uz oltare i bratovštine („In chiesa: Dal incominciamento del altar maggior, sino l'altar della B. V. della purificazione et dal altra sino al pulpito vi sono li damaschi rossi… fatti dalla scuola della Santa Trinita' in parte, et il rimanente dal p. guardiano Ostrogovich, con la confraterna della B.V. della purificazione… Altari: altar della Sma Trinita', scuola…altar della confraterna della B.V. della purificazion… per li damaschi anotati al di sopra la detta confraterna diede ducati venticinque…altar della sma Croce… altar del Santo…altar della S. V. della pieta'… altar di s. Carlo“).

Izdvajamo zatim zapise o slikama („In reffetorio: un cenacolo grande sopra la tavola della mensa, un quadro del Seraphico Santo Padre con le sue soaze, due quadri ali latti, uno s. Ludovico et altro s. Chiara… In camera del guardiano Ostrogovich: un quadro con le sue soaze nere, con la pittura di s. Franc. Saverio, diversi altri quadri di carta… In camara di fra Nicolo' Nave: una scanzietta di albedo per libri,… sei quadri buoni con le soaze d'albedo indorate, con l'effigie una della B.V. della Brezza (?), una il Transito di s. Giuseppe, uno di s. Gio:Battista, uno di s. Antonio, uno di s. Franc. Di Paula, et uno di s. Vicenzo (?) Saverio, quattro altri quadri con le soaze quadre indorate, con la pittura una della B.V. et una S. Antonio, et una s. Giuseppe, et diversi altri quadri… In camara del q.m fra Giacomo Spanich: alquanti picioli quadretti… In camara del p. Bernardo Posupich… quattro quadri con le soaze d'albedo quadre indorate, con le pitture una della B.V., una di s. Giuseppe, una di s. Antonio, et una di s. Franc. Di Paula, diversi altri quadri… In camara delli due balconi:… diversi quadri… In camara del p. Paulo Vasilich:… due quadri con le sue soaze nere, uno con la pittura di s. Ignatio, et l'altro s. Paulo, diversi quadretti… Nella camara del p. Antonio Gipponi…un quadro con le soaze nere, con la pittura di s. Maria Madalena, due altri quadri con le soaze nere, diversi altri quadri… Nella camara di forestaria o pure del q.m p. Mro Bartoli: quadri con le sue soaze nere con alcuni… indorati n. sei, un quadro con l'arma del Seraphico S. Padre, diversi altri quadri, una librarietta di albedo con le sue…").

*17. srpnja 1745.: vizitacija kustosa p. Lovre Valentića iz Raba, za gvardijana p. Nikole Navea iz Krka, uz rijetke dodatne zabilježbe (f. 41r).

*7. studenoga 1751.: vizitacija kustosa p. Lovre Valentića iz Raba, za gvardijana p. Nikole Navea iz Krka, uz nešto više dodataka (spominju se pokojni fratri p. Pavao Vasillich i p. Gerard Ostrogovich, f. 41r).

*17. travnja 1752.: u nemogućnosti da osobno obavi vizitaciju, kustos p. Lovro Valentić iz Raba povjerio je ovu dužnost p. Ivanu Andriji Dudaniju iz Šibenika, tajniku Provincije, koji je i potpisan kao takav i kao vicekustos. U to vrijeme kao predstojnik i samostanski povjerenik upravljao je krčkim samostanom p. Nikola Nave. Vizitator je zabilježio samo nešto novoga liturgijskog ruha u sakristiji („un pluviale ed una pianeta di terzanella nera, cosi' pure due pianete di damasco nero", f. 42).

*20. svibnja 1756.: vizitacija kustosa p. Kvirina Brusića iz Krka, bez naznake gvardijana. U rijetke zabilježbe vizitator zapisao nabavu pet svečanih alba („camici per le solenita'") i jednu pokaznicu, što je podmireno iz blagajne sv. Antuna („cassa del Santo"), u koje vjernici stavljaju dobrotvorne priloge (f. 42).

***LIBER CUSTODIAE ARBENSIS* (1690-1758)**
Svezak XX. (kutija 20)

Liber Custodiae Arbensis ab anno 1690 ad annum 1758. Službena knjiga Rapske kustodije, koju su u naznačeno vrijeme sačinjavala četiri samostana: Cres, Krk, Rab i Labin. (O hospiciju sv. Petra kod Ilovika nema ni riječi.) Rukopis ima 110 folija (dvostruko stranica), naknadno paginiranih samo na prednjoj strani. Format: 21x31 cm. Kožni uvez, omotne stranice dosta oštećene.

Opis sadržaja: Knjiga donosi službena izvješća kustodijskih vizitacija, ovjerenih potpisom i pečatom (uglavnom izblijedjelim i neprepoznatljivim) kustosa, prema samostanima, tako da se najprije nalaze izvješća o samostanu sv. Ivana Krstitelja u Rabu, potom onoga sv. Franje u Krku, nakon toga samostana sv. Franje u Cresu i, konačno, samostana sv. Franje u Labinu. Izvješća su grupirana po samostanima, što olakšava uvid i usporedbu tijekom vremena. Sve je velikom većinom pisano talijanskim jezikom (s upadljivim tragovima mletačkoga govora), uz manje latinske umetke (uglavnom uvode u izvješća).

Krk: Samostan sv. Franje (ff. 23-42):

1691: 4. lipnja 1691.: Incipit: „Die 4 juniji factum fuit registrum seu inuentarium per me, fratrem Paulum Dudi Veglensem, in conventu nostro Sancti Francisci de Vegla…" (f. 23) u nazočnosti samostanske braće (Ivan Krstitelj Fefe iz Krka, gvardijan, Bernardin Milanesi iz Cresa, Antun de Benedictis iz Raba, uz ostale neimenovane članove obitelji). Zatim opis slijedi na talijanskom (redovito u mletačkoj verziji, s puno odstupanja od tadašnje jezične norme i pogreškama svojstvenim mletačkom govoru). Izdvajamo samo zanimljivije i vrednije detalje („In coro…

quattro libri da canto fermo,… un psalterio, un martirologio, un breviario…). Navode se glavni oltar, onaj sv. Ivana (Zuane), svetog Križa (ima relikviju iz 1471. godine, „reliquia del suo Segno santissimo“), sv. Antuna (Santo), Gospe žalosne (Madonna della pieta'), sv. Karla, u svemu osam oltara. Na oltaru sv. Križa nalazi se i veliki relikvijar s dvjema relikvijama koje je darovao zaslužni član samostana poznati teolog Ferkić („riposto dalla bona memoria del molto rev.do p. m.ro Matteo Ferchio, fu teologo publico in Padova et molto benemerito a questo convento, le qualle reliquie furono riposte nell'altare, come al presente se vedono“, f. 23). U sakristiji se čuvaju razni misali („misalli usati quatro, misali da requiem quatro“). U podrumu kamenice za ulje i bačve za vino („Pille per il oglio tre, cioe doi grande et una picolla, caratelli sei, botte sei, che in tutto sono dodici“). U sobi kustosa Dudija razne knjige („diversi libri al n. circa 42“, f. 24).

1693: 20. kolovoza 1693.: vizitacija p. Bernardina Milanesea iz Cresa, bez naznake gvardijana. Male nadopune (f. 24r).

1698: 23. lipnja 1698.: vizitacija p. Franje Manzule, za gvardijana p. Bernarda Fustignonija. Nešto više neznačajnih nadopuna (f. 25-25r).

1701: 18. rujna 1701.: vizitacija p. Ivana Antuna Petrisa iz Cresa, za gvardijana p. Pavla Dudija. Beznačajne nadopune (f. 26).

1702: 18. srpnja 1702.: vizitacija p. Ivana Jakova Petrisa iz Cresa, za gvardijana p. Pavla Dudija. Potvrda postojećeg inventara iz prethodnih izvješća (f. 26r).

1703: 12. kolovoza 1703.: vizitacija p. Petra d'Elettija, vicekustosa umjesto kustosa p. Mateja de Metlica iz Labina, za gvardijana p. Pavla Dudija. Nadodan dio posteljine koji je oporučno ostavila jedna dobročiniteljica („il tutto lasciato da una benefatrice in testamento“, f. 27).

1704: 9. kolovoza 1704.: vizitacija p. Mateja Giuricea, za gvardijana p. Ivana Cicutte. Vrlo opširno i detaljno izvješće (ff. 28-30). U sakristiji („missali di vivo due, cioe' un novo, l'altro vechio, e due altri vechissimi, missali da morto tre, rituali due…“, f. 28r). U refektoriju velika slika posljednje večere („Un cenacolo grande col le sue suazze, donato dall'ill.mo sign. Nicolo Nave, nostro benefattore“, f. 28r). Opis samostanskih prostorija („Nella camara di offitio, prima camara vicina all'horto: un qua-

Franjevački samostan u Krku (foto: Denis Lešić)

dretto con l'effigie della Madonna, un altro con l'effigie di Crocefisso, un crocifisso in cristal… Seconda camara: un quadro col Arbero della Religione, due carte geografiche fodrate con tella… Terza camara: due figure di gesso… Nel camerino: un quadretto col'effigie di s. Carlo… due para di Costituzioni Urbane, cioe' una nova, l'altra vechia, con diversi libri stampati… Nella camara d'impitto alla scalla:… Camara seconda sopra il reff.ro:… Nella camara sopra la cantina:… un banco del organo… Nel

camerino:… Nella camara prima verso il choro: un quadro con l'effigie di s. Ignatio… Nella seconda camara verso il claustro:… Nella terza camara verso il claustro…") (ff. 29-30).

1705: 10. lipnja 1705.: vizitacija p. Mateja Giuricea, za gvardijana p. Ivana Cicutte (prilično nečitljivo), uz neznatne nadopune (f. 31).

1707: 25. srpnja 1707.: vizitacija p. Diodora Gipponija iz Krka, za gvardijana p. Ivana Cicutte. Većina nadopuna tiče se podruma („tre botte grande in cantina di barile dodici in circa", f. 31).

1710: 4. svibnja 1710.: vizitacija p. Diodora Gipponija, za gvardijana p. Nikole Sclapija. Vrlo neznatne nadopune, uglavnom za sakristiju („un pleviale di ferandina a fiori di diversi colori con le sue tonicelle compagne, con stolla e manipoli, due pianette di bedena bianche, con le sue stolle e manipoli…, f. 31r).

1710: 11. listopada 1710.: vizitacija p. Franje Locatellija iz Labina, za gvardijana p. Diodora Gipponija. Beznačajne nadopune (f. 32).

1711: 10. kolovoza 1711.: vizitacija p. Franje Locatellija, za gvardijana p. Diodora Gipponija. Bez važnijih nadopuna (f. 32r).

1713: 29. srpnja 1713.: vizitacija p. Kristofora Mimiole iz Raba, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovicha iz Krka. Neznatne zabilježbe - upisi umanjenih stvari („Mancamento di un camice feriale, qual fu dato per pagamento ad un religioso prete defonto soto il procuratore del p. Cicutta, si che restano camici cinque, con li sui cingoli et amiti. Una cotta parimenti fu rubatta, restano tre", f. 33) i nadodanih predmeta („In refettorio: Otto quadri lasciati dal qm. Sign. Nicoletto Nave", f. 33).

1714: 26. travnja 1714.: vizitacija p. Kristofora Mimiole, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovicha. Nije pronađen nikakav manjak („mancamento"), već samo neznato povećanje („accrescimento"). Tako je u kuhinji porastao broj ubrusa („tovaglioli vinti trovati per carita', come pure un armaro", f. 33r).

1716: 22. svibnja 1716.: vizitacija p. Ivana Cicutte, aktualnog predstojnika krčkog samostana, u nazočnosti sve samostanske braće. Zabilježen porast nekih stvari, a kao manjak bilježi se nestanak/posudba jednog crnog planeta („Mancamento di una pianeta nera la quale fu data dal p. Gerardo Ostrogovich durante suo guardianato ad un prete da Verbenico per qualche mese", f. 34).

1717: 12. kolovoza 1717.: vizitacija p. Bernardina Milanesea, zamoljen od kustosa pmg. Feliksa Bartolija, u vrijeme kad je mjesto krčkoga gvardijana bilo ispražnjeno. Vrlo rijetke nadopune (f. 34r).

1718: 25. svibnja 1718.: vizitacija p. Bernardina Milanesea, bez naznake krčkoga gvardijana. Samo zapisano da je u inventaru smanjen broj plahti za tri, a povećan broj ubrusa za dvadeset (f. 34r).

1721: 17. travnja 1721.: vizitacija p. Kristofora Mimiolle (!), za gvardijana p. Diodora Gipponija. Dosta opširno izvješće, bez značajnijih detalja, s nekim dodacima nakon spolija p. Ivana Cicutte (ff. 35-36). Izdvajamo: dvije velike slike („doi quadri grandi, furono del q.m p. Cicutta", f. 35r), ukradena srebrna žlica („un cucchiaro di argento fu rubato", f. 36).

1722: 29. travnja 1722.: vizitacija prethodnoga kustosa p. Kristofora Mimiolle (sve češće se pojavljuje ovo prezime s dvostrukim konsonantom 'll'). Ništa zasebno osim manjih promjena (f. 36).

1724: 10. svibnja 1724.: vizitacija kustosa p. Gerarda Ostrogovicha, za gvardijana p. Dominika Scarabognija (f. 36r).

1725: 26. prosinca 1725.: kustos p. Bernardin Milanese iz Cresa imenuje p. Teodora (češće Diodoro) Gipponija kao vicekustosa da obavi vizitaciju, koji ju je naznačenog dana i obavio, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovicha. Beznačajne nadopune (f. 37).

1724 (!) 18. kolovoza 1724. (naknadno!): na latinskom jeziku, pmg. Josip Marija Bartoli, tajnik Provincije, umjesto bolesnoga kustosa p. Franje Lucatellija iz Labina, obavio vizitaciju kao vicekustos, za gvardijana Gerarda Ostrogovicha. Nikakve dodatne napomene („vidi nec minui nec cresci res alliqua", f. 37), osim detaljnog popisa nazočne braće (navedeni gvardijan Ostrogovich, Diodor Gipponi, Kvirin Brussich, Petar Lonzarich, Nikola Nave, klerik profes, laici profesi Nikola Bendatta i Ivan Spagnich, kao i vicekustos spomenuti Bartoli). Svi su Krčani i sinovi krčkog samostana, osim p. Lonzaricha, koji je Cresanin i sin tamošnjeg samostana. U svemu, dakle, pet svećenika, dva laika i jedan klerik.

1732: 27. rujna 1732.: vizitacija kustosa p. Gerarda Ostrogovicha iz Krka, bez naznake gvardijana. Vrlo detaljan popis sve pokretne samostanske imovine (ff. 37r-39r). Zanimljivosti radi izdvajamo samo sljedeće: 19 madraca, 11 vunenih pokrivača, 9 pamučnih pokrivača, 10 jastuka, 10 ormarića, 20 pari plahti, 140 ubrusa, 6 stolnjaka, 5 sjekira, 20 stolica od

orahovine, 8 sobnih stolića, 3 ormara, 11 sobnih slika, 8 vedara (veliki i mali), 2 lavora za umivanje, 1 ura, 2 željeza za pečenje hostija, 4 komode (jedna od orahovine), 12 velikih bačvi, 3 kamenice za ulje (dvije velike, jedna manja), dva ormara od orahovine u sakristiji, 4 srebrna kaleža, 5 srebrnih kruna (za svečanosti stavljaju se na glavu Žalosnoj Gospi, sv. Antunu…), 3-4 planeta raznih boja, 11 blagdanskih albi, 4 ferijalne albe, jedan svečani misal, dva dobro uščuvana misala.

1734: 8. srpnja 1734.: Ovo se izvješće nalazi na kraju sveska, kao dodatak, ali uvrštavamo ga tamo gdje mu je mjesto (f. 103): Vizitacija kustosa p. Ivana Antuna Sablicha, bez naznake gvardijana. Vrlo malo nadopuna („tre messali grandi nuovi").

1738: 1. lipnja 1738.: vizitacija kustosa p. Kristofora Mimiole, bez naznake gvardijana. Samo neznatne promjene (f. 40).

1740: 15. kolovoza 1740.: vizitacija kustosa p. Gerarda Ostrogovicha, uz neznatne promjene (f.40r).

1742: 28. svibnja 1742.: vizitacija kustosa p. Ivana Antuna Sablicha iz Cresa, za gvardijana p. Nikole Nave, bez ikakve primjedbe (f. 41). - 12. rujna 1742. Vrlo opširan inventar koji je izradio kustos p. Nikola Nave, za gvardijana p. Gerarda Ostrogovicha, a nalazi se na kraju ovoga sveska, ali uvrštavamo ga ovdje, gdje mu i pripada mjesto (ff. 104-110). Vrlo detaljan pregled, izdvajamo samo neke pojedinosti posebno vezane uz oltare i bratovštine („In chiesa: Dal incominciamento del altar maggior, sino l'altar della B. V. della purificazione et dal altra sino al pulpito vi sono li damaschi rossi… fatti dalla scuola della Santa Trinita' in parte, et il rimanente dal p. guardiano Ostrogovich, con la confraterna della B.V. della purificazione… Altari: altar della Sma Trinita', scuola…altar della confraterna della B.V. della purificazion… per li damaschi anotati al di sopra la detta confraterna diede ducati venticinque…altar della sma Croce… altar del Santo…altar della S. V. della pieta'… altar di s. Carlo"). Izdvajamo zatim zapise o slikama („In reffetorio: un cenacolo grande sopra la tavola della mensa, un quadro del Seraphico Santo Padre con le sue soaze, due quadri ali latti, uno s. Ludovico et altro s. Chiara… In camera del guardiano Ostrogovich: un quadro con le sue soaze nere, con la pittura di s. Franc. Saverio, diversi altri quadri di carta… In camara di fra Nicolo' Nave: una scanzietta di albedo per libri,… sei quadri buoni

con le soaze d'albedo indorate, con l'effigie una della B.V. della Brezza (?), una il Transito di s. Giuseppe, uno di s. Gio:Battista, uno di s. Antonio, uno di s. Franc. Di Paula, et uno di s. Vicenzo (?) Saverio, quattro altri quadri con le soaze quadre indorate, con la pittura una della B.V. et una S. Antonio, et una s. Giuseppe, et diversi altri quadri… In camara del q.m fra Giacomo Spanich: alquanti picioli quadretti… In camara del p. Bernardo Posupich… quattro quadri con le soaze d'albedo quadre indorate, con le pitture una della B.V., una di s. Giuseppe, una di s. Antonio, et una di s. Franc. Di Paula, diversi altri quadri… In camara delli due balconi:… diversi quadri… In camara del p. Paulo Vasilich:… due quadri con le sue soaze nere, uno con la pittura di s. Ignatio, et l'altro s. Paulo, diversi quadretti… Nella camara del p. Antonio Gipponi…un quadro con le soaze nere, con la pittura di s. Maria Madalena, due altri quadri con le soaze nere, diversi altri quadri… Nella camara di forestaria o pure del q.m p. Mro Bartoli: quadri con le sue soaze nere con alcuni… indorati n. sei, un quadro con l'arma del Seraphico S. Padre, diversi altri quadri, una librarietta di albedo con le sue…").

1745: 17. srpnja 1745.: vizitacija kustosa p. Lovre Valenticha iz Raba, za gvardijana p. Nikole Navea, uz rijetke dodatne zabilježbe (f. 41r).

1751: 7. studenoga 1751.: vizitacija kustosa p. Lovre Valenticha, za gvardijana p. Nikole Navea, uz nešto više dodataka (spominju se pokojni fratri p. Pavao Vasillich i p. Gerard Ostrogovich, f. 41r).

1752: 17. travnja 1752.: u nemogućnosti da osobno obavi vizitaciju, kustos p. Lovro Valentich iz Raba povjerio je ovu dužnost p. Ivanu Andriji Dudaniju, tajniku Provincije, koji je i potpisan kao takav i kao vicekustos. U to vrijeme kao predstojnik i samostanski povjerenik upravljao je krčkim samostanom p. Nikola Nave. Vizitator je zabilježio samo nešto novoga liturgijskog ruha u sakristiji („un pluviale ed una pianeta di terzanella nera, cosi' pure due pianete di damasco nero", f. 42).

1756: 20. svibnja 1756.: vizitacija kustosa p. Kvirina Brussicha iz Krka, bez naznake gvardijana. U rijetke zabilježbe vizitator zapisao nabavu pet svečanih alba („camici per le solenita'") i jednu pokaznicu, što je podmireno iz blagajne sv. Antuna („cassa del Santo"), u koju vjernici stavljaju dobrotvorne priloge (f. 42).

Provincijali i magistri iz Krka

Krčki samostan sv. Franje u svojih više od pet stotina godina pripadanja Redu franjevaca konventualaca, i to Dalmatinskoj provinciji sv. Jeronima, dao je više uglednih fratara i braće, pa ovdje – prema arhivskim zapisima – donosimo popis provincijalnih ministara i najuglednijih doktora teologije, koje je u Redu franjevaca konventualaca redovito pratio latinski naziv „magister Ordinis" (kratica PM ili PMg). Za seriju provincijala su nam poslužili objavljeni radovi o. Marijana Žugaja i o. Dionizija Drnića (*Hrvatska provincija franjevaca konventualaca nekad i danas,* Zagreb 1989, Žugaj: 40-51; Drnić: 87-92), a popis magistara/doktora popunjen je prema istraživanjima o. Marijana Žugaja (*Nomenklator franjevaca konventualaca Hrvatske provincije sv. Jeronima 1217-1559)*, odnosno o. Ljudevita Maračića u Provincijskom arhivu u Zagrebu *(Acta Provinciae 1559-1827):*

Provincijalni ministri iz Krka (u svemu šest):

1-PM Franciscus Garzoneus/Garzonich (1547. – 1551.)
2-PM Mathaeus Lamprentius (1577. – 1578.)
3-PM Johannes Vochighius/Vocich (589. – 1592.)
4-PM Marius Stasseus/Stassich (1594. – 1595., vikar; 1608. – 1612.)
5-PM Mathaeus Ferchius/Frchie (1666. – 1669.)
6-PM Felix Bartoli (1730. – 1734.)

Magistri/doktori teologije (naznačena godina u zagradi podsjeća samo na prvo spominjanje kao magistra, što ne znači da i prije toga navedeni fratar nije postigao navedeni naslov):

PM Bernardinus Jorgolich (1522.)
PM Ludovicus Bratovich (1522.)
PM Antonius Mallus/Malj (1524.)
PM Antonis Cantianus (1526.)
PM Bonaventura Capalbo/Udina (1528.)
PM Franciscus Spertoso (1545.)

Franjevački samostan u Krku (foto: Denis Lešić)

PM Simon Appolonius (1662.)
PM Marcus Gipponi (1673., apostatirao)
PM Joseph Bartoli (1725.)
PM Antonius Ostrogovich (1760.)

IZVORI I LITERATURA

Arhivski izvori:

Arhiv Biskupskog ordinarijata, Krk
Mate Polonijo, sv. XXII, svešč. 1-2.

Arhiv franjevačkog samostana Navještenja Marijina, Košljun (Krk):
Inkunabule
Pergamene
Košljunski kodeks (privezan Inkunabuli br. 5)

Arhiv franjevačkog samostana sv. Franje Asiškog, Krk
Bartolijev zbornik I-II.
Bernardin POLONIJO, *Povijest krčkog samostana* (prepisao o. Danijel Mihatov).

Arhiv Provincijalata franjevaca trećoredaca, Zagreb
Pergamene (br. II C 2)

Državni arhiv u Zadru:
Rapski arhiv, kut. 1-2.

Provincijski arhiv Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, Zagreb:
„Akata Provincije“ (1559. – 1827.)
„Kustodijske vizitacije Rapske kustodije“ (1691. – 1760.)
Liber Custodiae Arbensis (1690–1758)
Bartolijev zbornik krčkih isprava (priredio fra Bernardin Polonijo)

Objavljeni izvori:

Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae – Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, sv. V. (listine godina 1256. – 1272.), sabrao i uredio Tadija SMIČIKLAS, indeks za IV. i V. sv. složio Ferdo ŠIŠIĆ, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1907.

Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae – Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, sv. VI. (listine godina 1272. – 1290.), sabrao i uredio Tadija SMIČIKLAS, indeks složio Ivan BARIŠIĆ, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1908.

Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae – Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, sv. VII. (listine godina 1290. – 1300.), sabrao i uredio Tadija SMIČIKLAS, indeks složio Emilij LASZOWSKI, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1909.

Commissiones et relationes Venetae, tomus I. (1433-1527), collegit et digessit Šime LJUBIĆ, Zagrabiae: Academia scientiarum et artium Slavorum meridionalium (Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium, vol. VI), 1876.

Gli scritti di S. Francesco d'Assisi, ed. Kajetan ESSER, nuova edizione critica e versione italiana di V. GAMBOSO OFMConv, Padova 1982.

Gli scritti di S. Francesco d'Assisi, con introduzione e note critiche di Vittorino FACCHINETTI, Milano: Società editrice Vita e pensiero, ²1948.

Gli scritti di San Francesco e i „Fioretti", a cura di Augusto VICINELLI, Milano: Il Saggiatore (Il Saggiatore Economici 39), 1995.

Miscellanea, sv. II-IV. (1950-1952), uredio Stjepan ANTOLJAK, priredili Kruno KRSTIĆ, Ante M. STRGAČIĆ i Mirko ZJAČIĆ, Zadar: Državni arhiv u Zadru, 1953.

S. rituum congregatio. Declarationis martyrii b. Nicolai Tavelić sacerdotis professi Ordinis Fratrum Minorum in odium fidei, uti fertur, in civitate Jerusalem interfecti (†1391). Positio super martyrio ex officio concinnata, Sectio Historica n. 112, Roma: Typis polyglottis Vaticanis, 1961.

Vetera monumenta Slavorum Meridionalium historiam illustrantia, tomus primus (ab Innocentio PP. III. usque ad Paulum PP. III. 1198 – 1549.), maximam partem nondum edita ex tabulariis Vaticanis deprompta collecta ac serie chronologica disposita ab Augustino THEINER, Romae: Typis Vaticanis, 1863.

Literatura:

BARTOLI LANGELI, Attilio, *Gli autografi di frate Francesco e di frate Leone*, Turnhout: Brepols, 2000.

BOLONIĆ, Mihovil, Crkveni patronat na području Senjsko-modruške biskupije, *Senjski zbornik* V (1973): 219-318.

BOLONIĆ, Mihovil, *Otok Krk kolijevka glagoljice*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost (Analecta Croatica Christiana, sv. XII), 1980.

BRUSIĆ, Vladislav, Dolazak franjevaca na Košljun, *Bogoslovska smotra* XX (1933) 3: 325-333.

DRNIĆ, Dionizije, Hrvatska provincija franjevaca konventualaca (1559–1988), u: *Hrvatska provincija franjevaca konventualaca nekad i danas*, ur. Ljudevit (Anton) MARAČIĆ, Zagreb: Provincijalat franjevaca konventualaca, 1989., 87-92.

FABIANICH, Donato, *Storia dei frati minori dai primordi della loro istituzione in Dalmazia e Bossina fino ai giorni nostri*, parte seconda, vol. II, Zara: Tip. Fratelli Battara, 1864.

FARLATI, Daniele, *Illyrici sacri tomus quintus: Ecclesia Jadertina cum suffraganeis, et Ecclesia Zagrabiensis*, Venetiis: Apud Sebastianum Coleti, MDCCLXXV.

FIORENTIN, Anna Maria, *Krk – splendidissima civitas Curictarum*, III. dopunjeno, prvo hrvatsko izdanje; prijevod s talijanskoga Franjo Matejčić, Rijeka: Povijesno društvo otoka Krka (*Krčki zbornik*, sv. 44. Posebno izdanje, sv. 38.) i Izdavačka kuća Adamić – Rijeka, 2001.

GRMOLJEZ IVANKOVIĆ, Stela, *Izvješće o provedenim konzervatorsko-restauratorskim radovima na skulpturi Bogorodice iz samostana franjevaca trećoredaca u Krku*, (rukopis), Zagreb, listopad 2007.

IVANČIĆ, Stjepan M., *Povjestne crte o samostanskom III. Redu sv. o. Franje po Dalmaciji, Kvarneru i Istri i poraba glagolice u istoj redodržavi*, Zadar: Odlikovana Tiskarna E. Vitaliani, 1910.

JURIŠIĆ, Karlo, Život i rad pape Nikole IV (1288 - 1292) i njegov odnos prema Hrvatima, u: *Samostan sv. Frane u Zadru*, ur. Justin V. Velnić, Zadar: Samostan sv. Frane, 1980., 185 -202.

MARAČIĆ, Ljudevit Anton, *Provincijski povijesni arhiv. Arhivsko gradivo povijesnog dijela Provincijskog arhiva (1559. – 1827.). Prvi svezak: Popis i opis materijala*, Zagreb: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca – Veritas, 2015.

MARAČIĆ, Ljudevit Anton, *Provincijski povijesni arhiv. Arhivsko gradivo povijesnog dijela Provincijskog arhiva (1559. – 1827.). Drugi svezak: Izbor i obrada materijala*, Zagreb: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca – Veritas, 2015.

RUNJE, Petar, Hrvatski svećenici (hodočasnici) krajem srednjega vijeka u Svetoj Zemlji (Jeruzalemu), *Marulić – hrvatska književna revija* XXIV (1991) 5: 625-635.

RUNJE, Petar, Izdavač i nakladnici glagoljskog Misala Pavla Modrušanina iz godine 1528., *Slovo – časopis Staroslavenskog instituta u Zagrebu* 41-43/1991-1993 (1993): 227-240.

RUNJE, Petar, Tradicija o boravku sv. Franje na Krku, u: *Između povijesti i teologije. Zbornik radova u čast fra Atanazija Matanića u povodu 80. obljetnice života i 50. obljetnice znanstvenoga rada*, prir. Josip (Jozo) Sopta, Zadar – Krk: Franjevački provincijalat Zadar, Povijesno društvo otoka Krka (*Krčki zbornik*, sv. 46. Posebno izdanje, sv. 40.), Vitagraf Rijeka, 2002., 111-117.

ŠETKA, Jeronim, Sveti Nikola Tavelić, u: *Nikola Tavelić – prvi hrvatski svetac*, ur. Gabrijel Hrvatin Jurišić, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1971., 16-22.

ŽUGAJ, Marijan, Hrvatska provincija franjevaca konventualaca (1217–1559), u: *Hrvatska provincija franjevaca konventualaca nekad i danas*, ur. Ljudevit (Anton) MARAČIĆ, Zagreb: Provincijalat franjevaca konventualaca, 1989., 11-56.

ŽUGAJ, Marijan, *I Conventi dei Minori Conventuali tra i Croati dalle origini fino al 1500*, Roma: Edizioni Miscellanea Francescana (Quaderni Francescani 16), 1989.

ŽUGAJ, Marijan, *Nomenklator franjevaca konventualaca Hrvatske provincije sv. Jeronima 1217-1559.*, Zagreb: naklada autora, 1993.

Fr. Petar RUNJE – Fr. Ljudevit Anton MARAČIĆ

History of the Conventual Franciscans in Krk (part IV)

(Prepared for print and edited by Tomislav Galović)

Summary

In this volume of *Krčki zbornik* we are publishing a study with supplement (part IV) from the manuscript bequest of Fr. Petar Runje, Ph.D. (1938-2014), a Third Order Glagolite Franciscan who spent the last years of his life in the Franciscan Glagolite Third Order Monastery of St. Francis of Assisi in the town of Krk. This is why he set about writing the history of this important Franciscan monastery. Based on unpublished archival sources, published materials and available literature, the author provided an overview of the life and activities of this monastic community of Conventual Franciscans from its beginnings until the close of the 18th century, when the monastery was assumed by the Third Order Glagolite Franciscans. He presents various data from the history of this monastic complex and its friars and the monastery's status during the long period of the Middle Ages and Early Modern era. He also provides basic information on individual distinguished friars.

Keywords: St. Francis of Assisi, Conventual Franciscans, monastery, town of Krk, island of Krk.